

2010-11-19

Dnr 43-2009:4144

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Lillpite skola och Sjulnässkolan
i Piteå kommun

2010-11-19

Rektor Christoffer Backlund
Sjulnässkolan
Gamla Sjulnäsvägen 8C
946 31 Roknäs

Piteå kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Svartuddsvägen 1
941 85 Piteå

Tillsyn i Lillpite skola och Sjulnässkolan

Förskoleklass
Grundskola årskurserna 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Lillpite skola och Sjulnässkolan samt Piteå kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Utmärkande för Lillpiteskolans och Sjulnässkolans utvecklingsarbete, och för rektorsområdet i sin helhet, är en medveten och gemensam strävan att skapa likvärdiga förutsättningar för barns lärande och utveckling utifrån ett 1–16-årsperspektiv. Insatserna omfattar bland annat arbete med kunskap och bedömning, lokal bearbetning av nationella mål och värdegrundsfrågor. Gemensamma handlingsplaner har också utarbetats.

Sedan årskiftet 2009/2010 har rektorn tillsammans med skolans personal påbörjat flera förbättringsinsatser inom ramen för skolans kvalitetsarbete. Som ett led i att förbättra kvalitetsarbetet är det bland annat viktigt att förbättra elevernas individuella utvecklingsplaner. De individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av visar bland

annat på skillnader mellan ämnen och årskurser hur väl elevernas kunskapsutveckling bedöms i förhållande till kursplanernas mål.

Det är också angeläget att Sjulnässkolan ser över genomförandet av språkvalet "svensk-engelska" som ett flertal elever läser på skolan. Tillsynen visar dels att det finns oklarheter på vilka grunder eleverna väljer denna ämneskombination, dels oklarheter avseende ämnets innehåll och mål. Skolinspektionen har också fått signaler om att eleverna kan arbeta med andra uppgifter än vad ämnet avser och att det finns svårigheter att motivera eleverna och ge dem det stöd de behöver för att lyckas i sitt arbete. Mot denna bakgrund är det centralt att skolan tydligt utvärderar effekterna av undervisningen liksom målet med denna samt vidtar nödvändiga åtgärder.

Vid skolorna redovisas höga resultat av måluppfyllelsen i matematik, svenska och engelska. Även resultaten i övriga ämnen bedöms av skolorna vara höga. Däremot redovisas inte en dokumenterad samlad resultatbild på skolnivå av hur långt eleverna nått i förhållande till uppnåendemålen i svenska och matematik i årskurs 3 och i varje enskilt ämne i årskurs 5. En samlad resultatbild på skolnivå, där varje ämnes måluppfyllelse dokumenteras, ger möjlighet att över tid följa och analysera effekter av undervisningen. Exempelvis kan det vara intressant att utvärdera skillnader i resultat mellan klasser och kön.

Skolinspektionen har i tillsynen av Lillpite skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- De individuella utvecklingsplaner som Lillpite skola utarbetar uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn följer inte upp och utvärderar skolans kunskapsresultat i alla ämnen relaterat till de nationella målen i årskurs 5 och i årskurs 3 i svenska, svenska som andra språk och matematik (2 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, läroplanen för det obligatoriska skolväsendet avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).
- Lillpite skola har inte en årlig plan mot kränkande behandling som fullt ut motsvarar kraven i skollagen (14 a kap. 1 § skollagen).
- De åtgärdsprogram som Lillpite skola utarbetar uppfyller inte förordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Sjulnässkolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- De individuella utvecklingsplaner som Sjulnässkolan utarbetar uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).

- Rektorn följer inte upp och utvärderar kunskapsresultaten i varje ämne i relation till kursplanernas krav (2 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen och läroplanen för det obligatoriska skolväsendet avsnitt 2.8 rektorns ansvar).
- Sjulnässkolan säkerställer inte att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen (läroplan för det obligatoriska skolväsendet avsnitt 2 Mål och riktlinjer samt kursplaner).
- Sjulnässkolans ordningsregler är inte förankrade bland skolans äldre elever (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen och läroplanen för det obligatoriska skolväsendet avsnitt 2.1 Normer och värden).
- Sjulnässkolan har inte en årlig plan mot kränkande behandling som fullt ut motsvarar kraven i skollagen (14 a kap. 8 § skollagen).
- Sjulnässkolan genomför inte språkvalet i svenska och engelska i enlighet med gällande författningar (2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen samt kursplaner i svenska och engelska).
- De åtgärdsprogram som Sjulnässkolan utarbetar uppfyller inte förordningens krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 2–3.

Rektorn och Piteå kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Piteå kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Piteå kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Anna Davis samt undervisningsrådet Jonas Hedström deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg

Enhetschef

Marcus Rönnegård

Utredare

Skolbeslut

Tillsyn i Lillpite skola och Sjulnässkolan

Datum 2010-11-19

4 (4)

Dnr 43-2009:4144

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolorna
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lillpite skola
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Sjulnässkolan
Bilaga 4	Tabellbilaga

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Piteå kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Lillpite skola samt Sjulnässkolan den 19–21 oktober.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen samt Lillpite och Sjulnässkolan, dels den information som samlats in under besöken. I Lillpite skola genomfördes intervju med rektorn. I Sjulnässkolan intervjuades utöver rektorn även lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolorna

Tabell 1.: Antal elever på Lillpите skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	6
Grundskola	58

Källa: Skolans uppgifter

Lillpите skola ligger cirka två mil väster om Piteå. Utbildningen omfattar förskoleklass, grundskolans årskurser 1–6 samt fritidshem. Bedömningen av skolbarnomsorgens verksamhet redovisas i ett särskilt kommunövergripande beslut. Eleverna vid Lillpите skola organsieras i huvudsak i åldershomogena grupper. Rektorn ansvarar också för Sjulnässkolan som omfattar årskurserna 4–9. Lillpите skola har som ambition att främja en helhetssyn på elevernas lärande och utveckling från förskoleklass till årskurs 6. Vidare prioriteras området hälsa och rörelse.

Lillpите skola, tillsammans med övriga enheter i Infjärdens rektorsområde, arbetar gemensamt och målinriktat för att barn och elever ska ha samma förutsättningar för utveckling och lärande. Det verksamhetsövergripande utvecklingsarbetet avser bland annat mål- och bedömningsfrågor, medverkan i projekt och utarbetande av gemensamma handlingsplaner.

Tabell 2.: Antal elever på Sjulnässkolan

Skolan	Antal elever
Grundskola	236

Källa: Skolans uppgifter

Sjulnässkolan ligger i samhället Rohnäs ett par mil väster om Piteå centralort och ingår liksom Lillpите skola i rektorsområdet Infjärdens. Sjulnässkolan bedriver undervisning inom årskurserna 4–9 och fungerar som upptagningsskola inom rektorsområdet.

Eleverna går i åldershomogena klasser inom alla årskurser. Lärarna arbetar i ett övergripande arbetslag där samtliga lärare samlas regelbundet för att diskutera och få information. Inom arbetslaget verkar tre arbetsenhetsledare; en inom årskurserna 4–6 och två inom årskurserna 7–9. Skolans rektor ansvarar även för Lillpите skola.

Skolan är byggd på 1960-talet men har byggts till i ett senare skede. Den består av två fristående byggnader. Årskurserna 4–6 inryms i en byggnad och årskurserna 7–9 i den andra. Lokalerna är mycket slitna och i behov av grundlig renovering. Inom skolans lokaler finns ett kommunbibliotek samt en sporthall med tillhörande hockeyplan och fotbollsplaner.

Tillsynsprotokoll för Lillpite skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☐

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och val

☐

Särskilt stöd

☒

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplaner som Lillpite skola utarbetar inte uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid Lillpite skola upprättas individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalen. Utvecklingsarbete pågår både inom skolan och rektorsområdet avseende lokalt kursplanearbete och likvärdiga bedömningar. Av intervjun med rektorn framgår att Lillpite skola har bearbetat målen upp till årskurs 6. Vidare pågår insatser för att medvetandegöra eleverna om målen och det egna lärandet, samt arbetet med lokala pedagogiska planeringar.

De utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av har skiftande kvalitet. Det finns goda exempel på skriftliga omdömen där elevernas kunskapsutveckling relateras till både strävmål och uppnåendemål och där elevens fortsatta utvecklingsbehov redovisas. I vissa ämnen relateras dock inte elevernas kunskapsutveckling tydligt till målen vilket behöver förbättras. Vidare ger skolan i årskurs 5 sammanslagna omdömen i natur- och samhällsorienterande ämnen. Någon bedömning av enskilda ämnen görs därmed inte. I utvecklingsplanens framtäyttande del är det inte alltid tydligt vilka insatser skolan ska vidta för att eleven ska nå målen. Skolinspektionen ser exempel där skolans insatser beskrivs i generella termer, exempelvis "skolan ger lagom med läxor", "skolan ger tillfälle för läsning några gånger per vecka och lyssnar när X läser".

Skolinspektionen vill klargöra att även om eleverna har ämnesövergripande undervisning i natur- och samhällsorienterande ämnen ska skriftliga omdömen ges i varje enskilt ämne som eleven får undervisning i. Detta är ett krav från och med årskurs 5 då kursplanerna har mål att uppnå i alla ämnen. I de lägre årskurserna kan det dock vara rimligt att ge skriftliga omdömen i ämnesblock om en ämnesövergripande undervisning bedrivs. Kravet att ge skriftliga omdömen gäller även ämnena teknik och modersmål. I utvecklingsplanens framtäyttande del ska det vidare beskrivas vad skolan *ska* göra och vad eleven och vårdnadshavaren *kan* göra för att eleven ska kunna utvecklas så långt som möjligt i relation till de nationella målen. Språket i planerna bör vara beskrivande och sakligt. Rektorn beslutar om utformningen av den skriftliga informationen som ges i utvecklingsplanen.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning::**

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver förbättra arbetet att på en skolövergripande nivå följa upp och utvärdera kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar

Motivering:

Av tillsynen framgår att Lillpite skola följer och utvärderar varje elevs kunskapsutveckling och resultat i förhållande till målen i kursplanerna. Elevernas resultat diskuteras också på skolnivå mellan ansvarig rektor, specialpedagog och lärare. Enligt erhållen dokumentation och intervju med rektor når eleverna målen i hög utsträckning i samtliga årskurser och ämnen. Alla elever i årskurs 3 och 5 når också i hög grad kravnivåerna i de nationella proven. Däremot framgår inte någon dokumenterad sammanställning av kunskapsresultaten på skolnivå i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i ämnena svenska och matematik årskurs 3 och i varje ämne i årskurs 5.

Skolinspektionen vill framhålla vikten av att lärarnas bedömning av om eleverna uppnått målen i årskurs 3 och 5 sammanställs på skolnivå. Detta ska göras i varje enskilt ämne i årskurs 5 och i ämnena svenska, svenska som andra språk och matematik i årskurs 3. Genom att sammanställa och analysera resultaten på skolnivå ges möjligheter att se mönster i resultaten över tid, exempelvis mellan flickor och pojkar och mellan ämnen.

Resultaten på de nationella proven ska sammanställas, vilket Lillpite skola också gör. Nationella prov ersätter dock inte den uppföljning och utvärdering som ska göras i förhållande till kursplanerna. De nationella proven är ett stöd för lärarna i bedömningen av elevernas kunskapsutveckling och ett stöd för rektorn i analysen av skolans resultat.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Lillpite skola i sin likabehandlingsplan inte utgår från den lagstiftning som gäller i arbetet mot kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Lillpите skola arbetar aktivt för att förebygga kränkande behandling och säkerställa en god arbetsmiljö för barn och elever. Skolan har bland annat trygghetsteam, faddersystem och elevmedling, samt tydliga utrednings- och åtgärdsrutiner om någon kränkning eller incident skulle inträffa.

Den likabehandlingsplan som Skolinspektionen tagit del av avser 2009/2010 och gäller för Infjärdens rektorsområde. Planen innehåller bland annat rektorsområdets likabehandlingspolicy, en handlings- och åtgärdsplan och ett avsnitt om kvalitetssäkring av planen. Lillpите skola, liksom övriga verksamheter, har en lokal bilaga med kartläggning av riskfaktorer som utgår från skolans behov. Av intervju med rektor och i erhållen dokumentation framgår också att eleverna deltar vid kartläggning och utvärdering.

I likabehandlingsplanen hänvisas dock inte till gällande lagstiftning inom området. Skolors arbete för att förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering regleras sedan januari 2009 i två lagstiftningar: diskrimineringslagen och skollagen 14 a kapitlet. Skolinspektionen utövar tillsyn över 14 a kapitlet i skollagen avseende kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde:** Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som Lillpите skola utarbetar inte uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid Lillpите skola finns rutiner och kompetens att tidigt fånga upp elever som har behov av särskilt stöd. Skolan har en tydlig struktur för arbetet med åtgärdsprogram vilken till stora delar är gemensam för kommunens skolor. Programmen föregås av en kartläggning på individ-, grupp- och organisationsnivå, vilket också återspeglas i de stödsatser som genomförs. I kartläggningsprocessen deltar elev och vårdnadshavare. Det framgår också att stödsatserna kontinuerligt följs upp och utvärderas. Rektor, personal och specialpedagog samverkar i detta arbete.

De åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte fullt ut grundförordningens krav. Programmen beskriver det som fungerar bra för eleven och vilka svårigheter eleven har. Det finns också en tydlig ansvarsfördelning gällande insatser som ska genomföras. Däremot redovisas inte elevens behov på ett tydligt sätt och det framgår inte heller hur åtgärderna konkret ska följas upp och utvärderas. Ibland anges endast datum för uppföljning och att uppföljning sker i samband med utvecklingssamtal. För att säkerställa att planerade åtgärder motsvarar elevens stödbehov ska det i ett åtgärdsprogram enligt förordningen framgå vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Tillsynsprotokoll för Sjulnässkolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

☐

Undervisningstid och val

☒

Särskilt stöd

☒

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplaner som Sjulnässkolan utarbetar inte uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Sjulnässkolan har alla elever en individuell utvecklingsplan med skriftliga omdömen som redovisas i en gemensam mall för skolan. De planer Skolinspektionen tagit del av är av skiftande kvalitet. De framåtsyftande delarna, som ska beskriva vad eleven behöver utveckla, är i många fall inte tydligt relaterade till målen i läroplanen och kursplanerna. Det framgår inte heller tydligt vilka insatser som skolan ska göra för elevens utveckling.

Skolan utfärdar skriftliga omdömen. Omdömena relaterar inte alltid till de nationella målen. I vissa fall beskrivs exempelvis endast vad eleven genomfört på lektionerna, i andra fall beskrivs elevens beteende snarare än måluppfyllelse.

Vidare ges sammanslagna omdömen i de naturorienterade ämnena (NO-ämnena) och i de samhällsorienterade ämnena (SO-ämnena). Det framgår dock inte alltid tydligt hur eleven ligger till i förhållande till målen i enskilda NO- och SO-ämnena. Skolinspektionen vill klargöra att även om eleverna har ämnesövergripande undervisning i natur- och samhällsorienterade ämnen ska skriftliga omdömen om kunskapsutvecklingen ges i varje ämne som eleven får undervisning i. Detta är ett krav från och med årskurs 5 då kursplanerna har mål att uppnå i alla ämnen. Kravet att ge skriftliga omdömen gäller även ämnena teknik och modersmål. I lägre årskurser kan det dock vara rimligt att ge skriftliga omdömen i ämnesblock om en ämnesövergripande undervisning bedrivs.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver förbättra arbetet att på en skolövergripande nivå följa upp och utvärdera kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Det är viktigt att resultaten följs upp och utvärderas både på individnivå och på skolnivå så att nya metoder kan prövas och utvecklas. Genom att sammanställa resultaten på skolnivå kan rektorn följa och utvärdera resultaten över tid samt exempelvis se skillnader mellan kön och ämnen.

För årskurs 5 och årskurs 9 finns nationella mål att uppnå i varje enskilt ämne. Elevernas resultat i dessa ämnen ska således följas och utvärderas på såväl individ- som skolnivå. Sjulnässkolan följer och utvärderar varje elevs kunskapsutveckling och resultat i förhållande till målen i kursplanerna. Elevernas resultat diskuteras och analyseras också på skolnivå mellan rektorn och den pedagogiska personalen.

Skolan behöver dock förbättra dokumentationen. I den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av samt i intervjuer med rektorn och lärare framkommer ingen dokumenterad sammanställning av kunskapsresultaten på skolnivå i årskurs 5 respektive 9. Skolan redovisar måluppfyllelsen i alla ämnen sammantaget. Skolan har också sammanställt resultaten på de nationella proven i svenska, engelska och matematik. Provresultaten i årskurs 5 redovisas dock i en sammanställning för hela rektorsområdet Infjärden.

Skolinspektionen vill framhålla vikten av att lärarnas bedömning av om eleverna uppnått målen i årskurs 5 respektive årskurs 9 sammanställs på skolnivå. Detta ska göras i varje enskilt ämne. De nationella proven utgör ett stöd för lärarna i deras bedömning av elevernas kunskapsutveckling samt för betygssättning, men de omfattar inte alla mål i kursplanerna. Kunskapsresultaten ska i första hand följas upp och utvärderas i förhållande till målen i kursplanerna. Resultaten på de nationella proven ska sedan ingå som ett underlag i skolans analys av resultaten.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolan inte säkerställer att undervisningen utgår från och omfattar kursplanernas krav i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer

Kursplaner

Motivering:

På Sjulnässkolan utgör inte alltid strävansmålen en grund för utbildningen. Detta framgår av intervjuer med lärare. Vissa lärare utgår endast från kursplanernas mål att uppnå i sin undervisning då detta anses vara en tillräcklig utmaning för elever som har svårigheter i skolarbetet. I syfte att höja elevernas måluppfyllelse behöver lärarnas pedagogiska planering i högre grad utgå ifrån strävansmålen.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att Sjulnässkolans ordningsregler inte är förankrade bland skolans äldre elever. Skolinspektionen bedömer också att Sjulnässkolan i sin likabehandlingsplan inte utgår från den lagstiftning som gäller i arbetet mot kränkande behandling.

Författningsstöd:

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:*Ordningsregler*

Tillsynen visar att Sjulnässkolans ordningsregler vid besökstillfället inte är förankrade hos eleverna. Detta framkommer vid intervjuer med rektorn och elever. Det råder osäkerhet bland skolans äldre elever vem det är som bestämt reglerna och huruvida eleverna själva fått delta i utarbetandet. Intervjuer med rektorn och lärare visar dock att skolan påbörjat arbetet med att upprätta ordningsregler tillsammans med eleverna. Skolan kallar reglerna för "trivselregler". I denna process är elevrådet involverat. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att skolan fortsätter detta arbete.

Plan mot kränkande behandling

Den likabehandlingsplan som Skolinspektionen tagit del av avser läsåret 2009/2010 och gäller för Infjärdens rektorsområde. Planen innehåller bland annat rektorsområdets likabehandlingspolicy, en handlings- och åtgärdsplan och ett avsnitt om kvalitetssäkring av planen. Sjulnässkolan har en lokal bilaga med kartläggning av riskfaktorer som utgår från skolans behov.

I likabehandlingsplanen hänvisas dock inte till gällande lagstiftning inom området. Skolors arbete för att förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering regleras sedan januari 2009 i två lagstiftningar: diskrimineringslagen och skollagen 14 a kapitlet. Skolinspektionen utövar tillsyn över 14 a kapitlet i skollagen avseende kränkande behandling. Skolinspektionen vill förtydliga att en plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av skolans elever.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i hur Sjulnässkolan genomför språkvalet gällande svenska och engelska.

Författningsstöd:

2 kap. 17–18 § grundskoleförordningen

Kursplaner i svenska och engelska

Motivering:

Val av språk

I tillsynen framkommer att Sjulnässkolan inte tydliggjort principerna för språkval gällande svenska och engelska för eleverna. Skolans språkvalsblankett anger att eleverna kan välja mellan tyska, franska, svenska samt engelska. Blanketten förklarar att arbetsinsatsen i svenska och engelska ingår i betyget för respektive ämne. I intervjuer med rektor, lärare och elever framkommer dock att eleverna tolkat detta språkval som undervisning i så kallad "svensk-engelska". Intervjuer med elever visar att ytterst få väljer att läsa endast svenska eller endast engelska i språkvalet. Enligt grundskoleförordningen ska eleverna kunna välja det ena av språken.

Undervisningen i svenska och engelska

Vidare visar intervjuer att "svensk-engelska" i första hand väljs av de elever som anser sig behöva stödundervisning i dessa språk eller av elever som ser denna schemalagda tid som en chans att träna på andra ämnen eller fördriva tiden. Detta avspeglar sig också i den faktiska undervisningen, som enligt intervjuer kan bestå av allt från fördjupning i ämnena till rent tidsfördriv. Det förekommer även i åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av att elever uppmanas att använda språkvalstiden till att läsa läxor och läsa inför prov. Detta måste skolan åtgärda. Skolinspektionen vill förtydliga att undervisningen inom svenska och engelska inom språkvalet ska utgå från de krav och mål som anges i kursplanerna för svenska och engelska.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att de åtgärdsprogram som Sjulnässkolan utarbetar inte uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Sjulnässkolan har en tydlig struktur för arbetet med åtgärdsprogram. Skolans elevhälso team arbetar med att uppmärksamma och utforma lösningar för elever i behov av särskilt stöd och följer en bestämd rutin vid elevvårdsärenden som är gemensam för kommunens skolor. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av på Sjulnässkolan uppfyller inte förordningens krav. Det saknas en beskrivning av behoven och det framgår inte hur åtgärderna konkret ska följas upp och utvärderas. Programmen anger endast datum för uppföljning. Enligt grundskoleförordningen ska det av ett åtgärdsprogram framgå vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp.

Tabell 1: Resultat för elever i årskurs 9 uppdelat på kön vid Sjulnässkolan

	Sjulnässkolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2005	2006	2007	2008	2009	2009	2009	2009
Genomsnittligt meritvärde	209,1	201,4	211,4	216,4	237,2	211,8	203,9	209,6
- Flickor	223,6	208,6	219,0	223,9	246,4	225,6	215,9	220,6
- Pojkar	192,4	194,0	201,8	208,9	225,8	198,6	192,0	198,9
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	83,3	83,0	89,0	84,3	97,0	87	76	77
- Flickor	89,5	80,0	84,3	82,9	94,6	89	80	80
- Pojkar	76,5	86,0	95,0	85,7	100,0	84	73	74
Andel (%) behöriga till nationellt program	98,6	93,2	97,8	95,7	100,0	94	89	89
- Flickor	100,0	88,9	98,0	100,0	100,0	95	90	90
- Pojkar	97,1	97,7	97,5	91,4	100,0	92	87	88

Källa: Skolverkets statistik, 2010-11-04

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket